

Sygn. akt I KZP 10/14

UCHWAŁA

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Majewski

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Beaty Mik

w sprawie R. K.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 września 2014 r.,

przekazanego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w Ł.,

postanowieniem z dnia 14 marca 2014 r., zagadnienia prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

Czy zwrot „w tym w trakcie prowadzenia czynności wyjaśniających”, wprowadzony art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 225, poz. 1466) do przepisu art. 17 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, może upoważnić straż gminną (miejską) do wykonywania uprawnień oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń?

podjął uchwałę:

udzielić odpowiedzi jak w pkt 1. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt I KZP 16/14.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r., umorzył postępowanie na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w., wszczęte na wniosek Straży Miejskiej w W., przeciwko R. K., obwinionemu o to, że: będąc właścicielem pojazdu marki Honda - na wezwanie Straży Miejskiej, w okresie od 30 lipca do 5 sierpnia 2013 r. na piśmie lub w siedzibie Straży Miejskiej w W., wbrew obowiązкови, nie wskazał, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 24 czerwca 2013 r., ok. godz. 22.59, to jest o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd ten wyraził pogląd, że art. 129b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy- Prawo o ruchu drogowym daje upoważnienie straży gminnej (miejskiej) do wykonywania kontroli ruchu drogowego, ale tylko w stosunku do kierującego pojazdem lub uczestników ruchu (ograniczenia podmiotowe), w związku z czym kompetencje te nie odnoszą się do właściciela lub posiadacza takiego pojazdu, jeżeli nie wykazuje się jego sprawstwa.

Zażalenie na to postanowienie wniósł oskarżyciel publiczny – Straż Miejska, kwestionując w uzasadnieniu zapatrywanie Sądu *a quo* odnośnie braku uprawnień straży gminnych (miejskich) do pełnienia funkcji oskarżyciela publicznego w przypadku kierowania wniosku o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w.

W toku rozpoznania tego środka odwoławczego Sąd Okręgowy w Ł. powziął wątpliwość co do wykładni art. 17 § 3 k.p.w. w zw. z art. 96 § 3 k.w., którą wyraził w postanowieniu z dnia 14 marca 2014 r.

Prokurator Prokuratury Generalnej, podnosząc, że w sprawie zaistniały przesłanki do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Ł., wniósł o podjęcie uchwały jak w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. akt I KZP 16/14, a więc o treści: „Straż gminna (miejska) w obecnym stanie prawnym nie jest uprawniona do wykonywania uprawnień oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., ujawnionych w trakcie wykonywania czynności wyjaśniających”. W uzasadnieniu wniosku prokurator wskazał, że przedmiotowe zagadnienie prawne jest tożsame z tym ze sprawy o sygn. akt I KZP 16/14, o której rozstrzygnięcie zwrócono się do powiększonego składu Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodzić się wypadało ze stanowiskiem prokuratora Prokuratury Generalnej, że przedstawione przez sąd odwoławczy zagadnienie prawne wymagało dokonania zasadniczej wykładni ustawy. W judykaturze i piśmiennictwie ugruntowany jest pogląd wskazujący, że dopuszczalność rozstrzygnięcia w trybie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego uwarunkowana jest łącznym wystąpieniem następujących przesłanek: wyłonieniem się istotnego problemu interpretacyjnego, potrzebą dokonania „zasadniczej wykładni ustawy” oraz pojawieniem się tego zagadnienia „przy rozpoznawaniu środka odwoławczego”.

Należało podzielić stanowisko Sądu Okręgowego w Ł., że przepis art. 17 § 3 k.p.w., w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, przy powiązaniu tego przepisu z unormowaniami innych aktów prawnych statuujących kompetencje straży gminnych (miejskich), sformułowany jest w sposób, który wywołał istotne problemy interpretacyjne i w konsekwencji doprowadził do wystąpienia rozbieżności w orzecznictwie sądowym oraz w wypowiedziach doktryny. Wskazane zagadnienie prawne wyłoniło się w trakcie rozpoznawania środka odwoławczego, to jest zażalenia Straży Miejskiej w W. na postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 15 stycznia 2014 r. o umorzeniu postępowania w sprawie o wykroczenie. Od wyniku jego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zależy określony kierunek rozpoznania tego zażalenia. W sprawie wystąpiły więc wszystkie przesłanki warunkujące potrzebę rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego.

Warto w tym miejscu podkreślić, na co zwrócił uwagę prokurator, że przedmiotowe pytanie prawne, poza odmiennym zredagowaniem i powołaniem węższego kręgu przepisów mających podlegać wykładni, w istocie dotyczy problematyki tożsamej z tą, z którą zmierzył się Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt I KZP 16/14. W gruncie rzeczy w obydwu sprawach wystąpiły wątpliwości co do ustawowego umocowania straży gminnej (miejskiej) jako oskarżyciela publicznego w postępowaniach o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. Zauważyć trzeba, że w dniu 30 września 2014 r. Sąd Najwyższy, w składzie siedmioosobowym, podjął w sprawie o sygn. akt I KZP 16/14 uchwałę następującej treści: „Na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o

wykroczenia (j.t.: Dz. U. z 2013 r., poz. 395 ze zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń”. Przedstawiony pogląd prawny i argumentacja, która legła u jego podstaw, zyskały pełną aprobatę Sądu Najwyższego w obecnym składzie. Należy też stwierdzić, że uchwałę w sprawie o sygn. I KZP 16/14 skład powiększony nadał moc zasady prawnej, a zatem Sąd Najwyższy jest związany wyrażonym w niej poglądem prawnym.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Najwyższy podjął uchwałę o treści podanej na wstępie.